

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

1. แบบการวิจัย

การวิจัย สภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามควบคู่กับข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

2. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 130 คน ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาจำนวน 581 คน รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 646 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 65 โรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มประชากร			
	ผู้บริหาร		ครู	
	ผู้จัดการ	ผู้อำนวยการ	ครูที่ปรึกษา	ครูแนะแนว
ขนาดเล็ก	28	28	168	28
ขนาดกลาง	16	16	96	16
ขนาดใหญ่	21	21	252	21
รวม	65	65	516	65
รวมทั้งหมด	130		581	

2.2. กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารจำนวน 56 คน โดยไม่ได้แบ่งอัตราส่วนผู้อำนวยการกับผู้จัดการ ครูจำนวน 226 คน โดยไม่ได้แบ่งอัตราส่วนครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวจำนวน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ทั้งหมด 282 คน

ขนาดของโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง			
	ผู้บริหาร		ครู	
	ผู้จัดการ	ผู้อำนวยการ	ครูประจำชั้น	ครูแนะแนว
ขนาดเล็ก	6	18	62	24
ขนาดกลาง	6	7	43	13
ขนาดใหญ่	7	12	65	19
รวม	19	37	170	56
รวมทั้งหมด	56		226	

สำหรับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โดยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนออกมา 5 โรงเรียนด้วยกัน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้บริหารผู้ให้ข้อมูล 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 แบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข
5. การส่งต่อนักเรียน

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ใช้วัดระดับสภาพ ปัญหาและสภาพการดำเนินการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีโดยมีความหมายของแต่ละระดับดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับสภาพปัญหา และระดับสภาพการดำเนินงานมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับสภาพปัญหา และระดับสภาพการดำเนินงานมาก
- 3 หมายถึง มีระดับสภาพปัญหา และระดับสภาพการดำเนินงานปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับสภาพปัญหา และระดับสภาพการดำเนินงานน้อย

1 หมายถึง มีระดับสภาพปัญหา และระดับสภาพการดำเนินงานน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

3.2 แบบสัมภาษณ์

การคุยอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งนิยมใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้สึกเป็นส่วนใหญ่ เช่น เกี่ยวกับบุคลิกภาพ การปรับตัว เจตคติ ความสนใจ รวมทั้งคุณลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติในด้านวิธีการปฏิบัติ การใช้การสัมภาษณ์เพื่อวัดความสามารถในด้านความรู้ความคิดทางสติปัญญาก็สามารถใช้ได้

3.2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2.2 จัดทำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างโดยกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) การส่งต่อนักเรียน รวมถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ

3.2.3 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่เสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2.4 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุง แล้วนำไปทดลองสัมภาษณ์กับบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย 1 ครั้ง

3.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ทดลองแล้วมาปรับปรุงข้อคำถามอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายจริง

4. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

4.1 การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งสร้างขึ้นเพื่อวัดความคิดเห็นต่างๆ หรือวัดความจริงที่ไม่ทราบ อันจะทำให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงทั้งในอดีต ปัจจุบัน และการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของคำถามเป็นชุดๆ เพื่อวัดสิ่งที่ต้องการวัด โดยมีคำถามเป็นตัวกระตุ้นเร่งเร้า ให้บุคคลตอบออกมา นับว่าเป็นเครื่องมือที่นิยมใช้วัดทางด้านจิตพิสัย

4.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเครื่องมือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากงานวิจัยของแก้ว อวนศรี (2552), สุเทพ พรหมรักษา (2552), สมพงษ์

แก้วอาจ(2547), วิชิต รุ่งศรีทอง (2545); เรืองยศ ครองตรี (2550) ,สุภาพ อัยยะ(2552) และ วิฑูร วงษ์แหวน(2549)

4.1.2 กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุม สภาพ ปัญหา และการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ทั้ง 5 ด้านคือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และ5) การส่งต่อนักเรียน แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

4.1.3 ร่างแบบสอบถามเพื่อขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งมีการตรวจและแก้ไข ปรับปรุงเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.1.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาค่าความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์(Item Objective Congruence Index : IOC) จากข้อ คำถาม เพื่อพิจารณาด้านภาษาที่ใช้ในข้อคำถาม จำนวน 3 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเชี่ยวชาญใน หลายด้าน และต้องได้ค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป ถ้ามีค่าน้อยกว่าผู้วิจัยจะต้อง ปรับปรุงข้อคำถาม (พิสนุ พงศรี , 2549 : 138-140)พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้อง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้อง

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้อง

ผลการตรวจสอบค่าIOCของแบบสอบถามชุดนี้ พบว่ามีค่ามากกว่า 0.50 โดยผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงข้อคำถาม

4.1.5 นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาของข้อคำถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญ เสนอแนะ ขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มีการ ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูแนะแนว และครูประจำชั้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด ปัตตานี ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามโดยตรวจสอบความสอดคล้องภายในด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธี ของครอนบาค (Cronbach , 1990 : 204 อ้างอิงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ , 2543 : 125-126) ผลกา รวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยตรวจสอบค่าครอนบาคอัลฟามีค่าเท่ากับ .95

4.1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลอง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและจัดทำ แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

4.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์

4.2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

4.2.2 จัดทำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างโดยกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) การส่งต่อนักเรียน รวมถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ

4.2.3 นำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่เสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.2.4 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุง แล้วนำไปทดลองสัมภาษณ์กับบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย 1 ครั้ง

4.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ทดลองแล้วมาปรับปรุงข้อคำถามอีกครั้งแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายจริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

5.1.1 นำหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในการออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษาต่างๆที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 282 ชุด พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดวันรับคืน

5.1.3 ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ไปรับคืน ซึ่งได้รับคืนครบตามจำนวนตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดหลังจากที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

5.2.1 นำหนังสือหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในการสัมภาษณ์

5.2.2 ผู้วิจัยได้สอบถามถึงความสะดวกในการให้สัมภาษณ์ และนัดวันเวลาในการให้สัมภาษณ์

5.2.3 ผู้วิจัยลงพื้นที่สัมภาษณ์ตามวันเวลาที่ได้นัดหมายกับผู้ให้สัมภาษณ์

5.2.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมดที่ได้ นำมาดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ
2. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

3. คำนวณหาค่าเฉลี่ย(mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เป็นรายด้านและหาค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 126-127 อ้างถึงใน ตลมนรจรณ์ บากา และ เกษตรชัย และหิม, 2548 : 82) โดยแบ่งช่วงของค่าตัวกลางเลขคณิต 5 กลุ่ม ในการแปลความหมาย ดังนี้ คือ

1.00 - 1.49 หมายถึง ปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

1.50 - 2.49 หมายถึง ปฏิบัติระดับน้อย

2.50 - 3.49 หมายถึง ปฏิบัติระดับปานกลาง

3.50 - 4.49 หมายถึง ปฏิบัติระดับมาก

4.50 - 5.00 หมายถึง ปฏิบัติระดับมากที่สุด

4. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่มคือ ค่าที (t- Test) และมากกว่าสองกลุ่มคือ ค่าเอฟ (F -Test) รวมถึงการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ

แบบสอบถามตอนที่3เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด

สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี วิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมาย คล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล

แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็นโดยวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) เกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การ คัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) การ ส่งต่อนักเรียน รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ แล้วนำเสนอเชิงบรรยายประกอบการอภิปรายผล

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคำนวณด้วยคอมพิวเตอร์ ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1) ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่1ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และ วิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่2ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ย เลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ค่าที (t-Test) และ ค่าเอฟ (F -Test) ในกาวิเคราะห์ข้อมูล